

Gastrostomisond

Information om skötsel för dig som ännu inte ska använda den för att ta sondnäring i

En gastrostomisond är en slang som man lägger in genom bukväggen och in i magsäcken. Oftast får man först en längre slang genom öppningen, efter tidigast åtta veckor kan den i de flesta fall bytas till en kortare sond, som sitter direkt på magen, den kallas gastroknapp.

Gastrostomisond kan också kallas för PEG eller gastroknapp.

Skötsel av gastrostomisond

Tvätta händerna med tvål och vatten samt använd handsprit innan du börjar hantera din gastrostomisond.

Om du inte tar mat eller läkemedel i sonden dagligen behöver du spola den med 60 ml vatten varje dag. Använd kranvatten från en kran där du brukar ta dricksvatten.

Undersök området under den yttre stopplattan varje dag. Tvätta med tvål och vatten och torka rent. Vrid slangen ett halvt varv (180°) per dag. Efter några veckor när området runt PEG:en är läkt bör PEG-slangen motioneras en gång per vecka genom att du lossar på yttre stopplattan och för slangen en liten bit in och ut några gånger innan stopplattan sätts tillbaka på sin vanliga längd mot huden.

Under de första veckorna kan du duscha men undvik att strålen träffar direkt på gastrostomin. Efter några veckor när området runt PEG:en är läkt så kan du även bada och bada bastu.

De första dagarna ska du ha en torr kompress under stopplattan för att suga upp den vätska som kan komma från hålet genom huden. Efter en vecka behöver du inte använda kompress längre om huden är torr och ser fin ut.

Om huden under plattan rodnar ska du kontakta kirurgmottagningen på USÖ för bedömning. Telefonnummer till kirurgmottagningen finns på sista sidan i broschyren.

Sprutor

Sprutorna rymmer 60 ml och används för att ge vatten, eventuella läkemedel samt för att skölja igenom gastrostomisonden. Om du har läkemedel som är svåra att spola rent efter kan du också få en mindre spruta som ger ett högre

tryck när du spolrar med vatten i sonden. Sprutorna kan användas i en vecka. Byt spruta om den är trög, otät, repig eller missfärgad. Ta isär och diska sprutan med diskmedel och varmt vatten efter varje måltid. Låt den lufttorka utan att sätta ihop den. Förvara sprutan torrt och dammfritt.

Om du är extra infektionskänslig kan du i stället få engångssprutor, det bedöms av din läkare.

Vad ska jag göra om gastrostomin åker ut?

Sök akutmottagningen för hjälp. Om det är möjligt är det bra att föra in någon form av steril, oanvänd kateter i hålet så det inte sluter sig. Hålet sluter sig själv inom ett dygn om du inte gör något.

Får jag äta som vanligt efter att jag fått gastrostomisond?

Första veckan efter operationen behöver du äta mjuk mat och mindre portioner. Det är för att magsäcken inte ska töjas ut för mycket under tiden hålet läker. Därefter kan äta som du gjorde innan operationen. Du kommer ha fortsatt kontakt med dietist för att kunna avgöra när det är aktuellt för dig att börja ta mat, vatten eller läkemedel i din PEG.

Kan jag ta mina mediciner i min PEG?

Om du ska börja ta medicin i din PEG behöver läkare ta ställning till om dina läkemedel kan tas i PEG eller behöver bytas ut. När du får nya läkemedel behöver du berätta för din läkare om du tar dem via PEG.

Du ska inte krossa och blanda tabletter när du ger dem i PEG utan varje läkemedel ska krossas och ges var för sig. Du måste spola slangen med 30ml vatten före och efter varje läkemedel.

Om du får svårare att svälja, inte orkar äta lika mycket som innan eller om måltiderna tar väldigt mycket av din energi – kontakta din dietist för att diskutera om det är dags för dig att börja ta mat via din PEG.

Kontaktuppgifter

Dietist: _____

Telefon:

eller skriv via 1177

Sjuksköterska på kirurgmottagningen

Telefon 019-602 45 70

Kirurgmottagningen svarar på frågor om hur PEG/knapp ska skötas. De kan också hjälpa dig om du får besvär från gastrostomisonden eller området runt den samt vid behov byta den. Du kan också höra av dig via 1177.se och välja " Kirurgisk mottagning, Örebro" och sektion "Övre Gastro".

Beställa sprutor, gastroknappar och slangar

Du beställer själv genom att kontakta Mediq Direct. Du får betala en egenavgift på 250 kr per uttag.

Telefon 031-388 92 00 måndag-fredag 08-16,30

Mejl kundservice.direct@mediq.com uppge kundnummer

Webbshop: www.plus.mediq.se, logga in med e-legitimation

Tänk på att det är ca 1 veckas leveranstid, vi rekommenderar dig att alltid ha produkter hemma för en månads förbrukning om leveransförseningar skulle uppstå.